

Klaas Kiekbos over de Floriade: ‘Uiteindelijk gaat het om de *legacy*’

Floriade 2022 ligt er fantastisch bij, iedereen moet er nog minimaal één keer naartoe!

Klaas Kiekbos van Donker Groep is als verantwoordelijk aannemer voor het onderhoud van de Floriade misschien niet geheel onpartijdig in zijn mening over deze wereldtuinbouwtentoonstelling. Kiekbos ergert zich al geruime tijd aan de berichtgeving hierover; hij is van mening dat we veel meer moeten kijken wat de *legacy* van de Floriade is.

Auteur: Hein van Iersel

Om die reden nodigt Kiekbos mij uit om een rondje te maken over de Floriade. Tot mijn spijt moet ik bekennen dat ik misschien al wel tien keer op een Floriade geweest ben, maar altijd in de aanlegperiode. Na de opening in april dit jaar ben ik er niet meer geweest. Waarom ik dat niet gedaan heb? Drukte met werk, misschien, maar zeker ook vanwege de stortvloed aan negatieve publiciteit die loskwam na de opening.

groene wijk er eenmaal is waarvan hier de complete infrastructuur ligt, is dat snel vergeten.' Iedere Floriade heeft zijn *legacy*; deze heeft een fantastische groene wijk als nalatenschap. Dat is toch fantastisch.'

Kiekebos is logischerwijs enthousiast over de Floriade. Zijn mannen en vrouwen zorgen dat de Floriade er iedere dag spic en span bij ligt. Maar Kiekebos durft ook kritisch te zijn, bijvoorbeeld over de afbouw van de Floriade. Hij ziet het als een gemiste kans dat niet iedere stand al bij de aanleg in een soort materialendatabank is opgenomen. Daarmee kun je bewerkstelligen dat materialen die vrijkomen bij de afbraak van de stands circulair worden hergebruikt.

Negentien hoveniers

Op dit moment gebeurt het onderhoud van de Floriade door een team van ongeveer 19 hoveniers, maar dat zijn er ook weleens 70 geweest. Kiekebos vertelt dat alsof het een fluitje van een cent is, alsof er geen enorme krapte op de arbeidsmarkt is. 'Ik denk niet dat een andere aannemer dit gekund had. Wij kunnen het dankzij de familiecultuur bij Donker. Als het moeilijk wordt, zetten we allemaal de schouders eronder. Dan worden er van iedere vestiging een paar man bij geschakeld, zodat de klus aan het eind van de dag geklaard is.'

Kiekebos heeft niet heel veel tijd om mij rond te leiden, maar gelukkig wel een golfkar, zodat ik in een ritje van anderhalf uur veel kan zien (maar zeker niet alles). En ik moet zeggen: de Floriade overtreft al mijn verwachtingen. Het ziet er fantastisch uit. Van het aantal bezoekers kan ik geen inschatting maken, maar het oogt best druk voor zo'n zeer warme doordeweekse donderdag. Veel (oudere) bezoekers kijken vanwege de hitte met jaloerse blikken naar onze golfkar. Zestig hectare Floriade-terrein is pittig om helemaal te bekijken, zeker bij een temperatuur ruim boven de dertig graden.

Kiekebos heeft zich de laatste tijd geërgerd aan alle negatieve publiciteit, hoewel hij niet denkt dat dit de oorzaak was van de lage bezoekers-

aantallen. Verder wil hij daar niet over speculeren. Wat hij belangrijk vindt, is dat deze Floriade zijn tijd eigenlijk ver vooruit was. Tien jaar geleden werd het thema *Growing Green Cities* ontwikkeld, en dat thema is in die tien jaar alleen maar urgenter en relevanter geworden. Zeker als je de discussies over klimaatverandering en stikstof in beschouwing neemt.

Mantra

Ik zit bij Kiekebos in de golfkar en werkelijk om de vijf minuten herhaalt hij, bijna als een soort mantra, dezelfde zin: 'Stel je eens voor dat je hier over vijf jaar met je gezin woont, en dat je kinderen hier in deze groene wijk op straat kunnen spelen. Misschien heeft het allemaal te veel geld gekost. Dat zal best wel, maar als die

